

Lausunto MMM:n asetukseksi alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2025 -2026

17.12.2025

Diaarinumero: VN/35056/2025

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo.mmm@gov.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry

Kansankatu 53

90100 Oulu

0413191816

pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry

% Markku Nykänen

Yläkatu 24

87500 Kajaani

kainuu@sll.fi

Taustaa

Piiriemme alueita koskevat seuraavat laumat:

1) Pahkavaara 5 yksilöä

Kiintiöalueen pohjoisosat sijoittuvat metsäpeurojen tärkeälle vasonta-alueelle. Luonnonvarakeskuksen tämän syksyn laumarakennelaskentojen perusteella metsäpeurojen vasojen eloonjäänti Pohjois-Pohjanmaalla on ollut erittäin heikkoa. Reviirialue ulottuu osittain poronhoitoalueelle, mikä lisää porotalouteen kohdistuvaa susien aiheuttamaa vahinkoriskiä.

2) Vuosanka 6 yksilöä

Alueen länsiosa on keskeistä metsäpeuran talvehtimisaluetta ja alueen itäosa on keskeistä metsäpeuran vasonta-aluetta. Luonnonvarakeskuksen mukaan tämän syksyn laumarakennelaskentojen perusteella Kainuun metsäpeurojen vasojen elossa säilyminen on ollut heikkoa.

3) Nivala 4 yksilöä

Syksyn 2025 aikana alueella on todettu kolme varmistettua suden aiheuttamaa kotieläinvahinkoa, joista yksi on kohdistunut koiraan ja kaksi lampaisiin. Luonnonvarakeskuksen mukaan susien DNA -näytekeräyskaudella 2024 - 2025 on havaittu, että alueella liikkuva susipari on keskenään lähisukulaisia (naaras ja sen aikuinen urosjälkeläinen) ja havaintojen perusteella reviirille on muodostunut pentue.

Koko maan kiintiö:

74 sutta 12 eri kiintiöalueella kattaa 13 eri laumaa

26 eläintä 4 eri kiintiöalueella, jotta saadaan poistettua koirasusia tai susia, jotka elävät koirasusien kanssa.

Yhteensä suurin sallittu saalismäärä on 100 sutta.

Vahinkoperusteisten metsästyslain 41a §:n 1 momentin mukaisten poikkeuslupien määrää ei rajoiteta, eikä niitä lueta kiintiömäärään kuuluviksi. Mikäli koirasusialueilta metsästysajan puitteissa voidaan DNA -selvityksellä todeta saalis koirasudeksi, myöskään se ei vähennä kiintiötä.

Tavoitteena on saada aikaan suden kannanhoitoon uudenlainen ja pitkäaikainen ratkaisu. Siinä suden kestäväällä metsästyksellä voidaan hallita sudesta aiheutuvia ongelmia ja haittoja pitkäjänteisesti, siten etteivät aiempien kannanhoidollisen metsästyksen kokeilujen ongelmat toistuisi. Ratkaisulla varmistetaan, että susikanta pysyy suotuisalla suojelutasolla, elinvoimaisena ja osana Suomen luontoa.

Suden suojeluasema muuttui vuonna 2025 Euroopan luontodirektiivissä. Susi siirtyi direktiivin liitteestä IV (lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua) liitteeseen V (lajit, joiden ottaminen luonnosta voi vaatia hyödyn- tämän säätelyä. Suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista, kunhan samalla huolehditaan siitä, että suden suotuisa suojelutaso ei vaarannu.

Maaliskuussa 2025 Suomessa arvioidaan olleen 430 (413-465) sutta. Arvio yksilömäärästä on noin 46 prosenttia suurempi kuin maaliskuuta 2024 koskeva arvio.

Marraskuun 2025 kannaksi ennustetaan 476–669 yksilöä (90 % todennäköisyysväli). Talven mittaan susikannan ennustetaan pienenevän siten, että maaliskuussa 2026 kannan ennustetaan olevan 362–533 yksilöä. Odotettu kannan kasvu on noin kymmenen prosenttia vuodessa. Maaliskuun 2027 susikannaksi ennustetaan 377–647 yksilöä.

Metsästysasetusta on tarkoitus muuttaa siten, että yleinen rauhoitusaika sudelle on helmikuun 11 päivästä marraskuun 30 päivään. Lainmuutosten toteuduttua sutta voidaan metsästää kyseessä olevana metsästysaikana alueellisen kiintiön puitteissa.

Poronhoitoalueen suden metsästyksen ei ole tulossa mitään rajoituksia.

Lausunto

Susi on sosiaalinen eläin, joka elää perheyksiköstä muodostuvassa laumassa tai pareittain. Ilman laumaa näin sosiaalinen eläin ei pärjää vaan harhailee yksinään epävarmoin tuloksin päätyen usein konflikteihin ihmisen kanssa.

Lauman reviirin koko on Suomessa keskimäärin 800 - 1200 km². Reviirialueen rajat pysyvät vuodesta toiseen kutakuinkin samoina, ellei lauman rakenteessa tapahdu suuria muutoksia. Mikäli lauma hajoitetaan osa sen jäsenistä tappamalla, lisääntyvät riskit esimerkiksi kotieläin- ja koiravahinkoihin. Suurempaa riistaa kuten hirviä metsästääkseen susi tarvitsee lauman tuen.

Susi on tällä hetkellä Suomessa erittäin uhanalainen laji. Niiden määrä on noin 413–465 yksilöä. Suurin osa susista elää pareittain tai perhelaumoissa, joita on Suomessa noin 76 (WWF). Susia oli ennen kevään 2025 lisääntymiskautta 430 yksilöä (Suomen luonnonsuojeluliitto). LUKE arvioi maaliskuussa 2025 Suomessa olleen 430 (413 - 465) sutta.

Nyt suunnitellut metsästyskiintiöt on suunniteltu epämääräisin perustein ja päämääränä näyttää olevan lajin säilyminen pysyvästi uhanalaisena ellei peräti hävittää laji kokonaan.

Pahkavaaran lauman (Utajärvi, Vaala, Yli-Kiiminki, Muhos ja Paltamo) hävittämisen perusteina on mainittu metsäpeura ja osin porotalous. Tämän alueen suurimpana uhkana metsäpeuralle voidaan pitää tuulivoimahankkeita (Tornikangas ja monet Utajärven tuulivoimahankkeet), jotka häiritsisivät toteutuessaan pysyvästi metsäpeuran lisääntymistä. Nykyisellään Pahkavaaran susilauman reviiri sijoittuu erittäin rauhalliseen ja susille suosiolliseen erämaa-alueeseen. Alueella on hyvä ravintotilanne, runsas hirvikanta. Myös porotalous ja intensiivinen metsätalous vaikuttavat sekä metsäpeuran että petojen leviämismahdollisuuksiin ja elinoloihin. Pahkavaaran lauma on osana Luken tutkimusta, joten on hyvin sivistymätöntä hävittää tämänkaltainen lauma ja tutkimus, johon käytetään myös yhteiskunnan varoja.

Vuosangan lauman (Sotkamo, Kuhmo, Ristijärvi) perusteina käytetään metsäpeuraa, mikä sinänsä on varmaan totta. Mutta on syytä ottaa huomioon, että susi käyttää ravintonaan pääasiallisesti hirveä ja tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen vaikutuksesta yhä enenevässä määrin metsä- ja valkohäntäkauriita. Lisäksi poikkeuslupien myöntäminen metsäpeuran suojelun perusteella on mahdollista juuri niissä tilanteissa, joissa kannan kehitys on muuttunut negatiiviseksi ja kehityksen keskeisenä syynä pidetään lisääntynyttä suden saalistusta. Metsätalouden vaikutukset sekä metsäpeuran, että suden kannan kehityksen osalta olisi syytä ottaa huomioon toimenpiteitä suunniteltaessa. Tässäkin Vuosangan tapauksessa tarvitaan tarkempaa tutkittua ja seurattua tietoa, onko metsästys tarpeen, koska muuta perustetta ei susilauman tappamiselle ole esitetty.

3) Nivala 4 yksilöä eli pari ja pennut (Nivala, Ylivieska). Syksyn 2025 aikana alueella on todettu kolme varmistettua suden aiheuttamaa kotieläinvahinkoa, joista yksi on kohdistunut koiraan ja kaksi lampaisiin. Luonnonvarakeskuksen mukaan susien DNA-näytekeräyskaudella 2024-2025 on havaittu, että alueella liikkuva susipari on keskenään lähisukulaisia (naaras ja sen aikuinen urosjälkeläinen) ja havaintojen perusteella reviirille on muodostunut pentue. Tämä Nivalan lauma hakee vielä paikkaansa ja muotoaan, joten toivottavasti yhteydet Ylivieskan ja Käsämsäen reviireille säilyvät ja muuallekin geneettisen kirjon turvaamiseksi. On hyvin todennäköistä, että naaras valitsee ei-sukulaisen kumppanikseen, jos sellainen vaan reviirille pääsee.

Mihin katosivat hyvät käytänteet, joita on saatu mm. susi-LIFE:ssa? Uhanalaisen lajin hävittämisen sijaan tarvitaan lajitiedon lisäämistä ja ymmärrystä suden merkitystä koko pohjoiselle ekosysteemille ravintoketjun huipulla. Lisäksi tarvitaan vuorovaikutus ja yhteistyötä asenteisiin ja vahinkojen ennaltaehkäisyä tärkeimpinä keinoja parantaa ihmisen ja suden yhteiselo.

Susi on osa luonnon monimuotoisuutta, sillä on merkittävä tehtävä ravintoketjun huipulla. Susi osaltaan estää muita nisäkäskantoja kasvamasta liian suuriksi. Saalistuksen seurauksena saalislajien elinvoimaisuutta säilyy, kun heikot ja sairaat yksilöt pyydystetään pois. Suurpedoista hyötyvät myös monet raadonsyöjät mm. linnut ja pienemmät pedot.

Kokonaisten susilaumojen hävittäminen on luontokadon edistämistä ja ristiriidassa myös kansainvälisiin biodiversiteettisopimusten kanssa. Luonnon monimuotoisuus tulee turvata ja heikkeneminen pysäyttää lähivuosina. Emme näe kokonaisiin laumoihin perustuvia metsästyskiintiöitä uudenaikaisena ja pitkäjänteisenä suunnitelmana susikannan elinvoimaisuutta turvaavana toimenpiteenä.

Vakuudeksi

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry

Puheenjohtaja Esko Saari, esko.saari@dnainternet.net

Sihteeri Kirsi Eskelinen, pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry

Puheenjohtaja Vesa Hyyryläinen, vesahyyry5@gmail.com

Sihteeri Ari Jänntti, kainuu@sll.fi